

## BETÆNKNING

### Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget

#### vedrørende

**Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til FM 2015 med udgangspunkt i behovet for uddannelse og opkvalificering af personalet på handicapområdet at fremlægge en strategi- og handlingsplan, der fremadrettet anviser vejen for, hvorledes vi permanent opfylder behovene for uddannelse, efteruddannelse og kurser for ansatte på handicapområdet.**

*(Fremsat af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut)*

### Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Lars P. Mathæussen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 9. april 2014 nærmere vurderet forslaget.

#### **Forslagets indhold og formål**

Dette beslutningsforslag har til formål at sikre, at der til FM 2015 fremlægges en strategi- og handlingsplan, der skal anviser, hvordan man kan opfylde behovene for uddannelse, efteruddannelse og kurser for ansatte på handicapområdet.

#### **1. behandling af forslaget i Inatsisartut**

Naalakkersuisut erkendte, at der er behov for en afdækning af behovene for uddannelse og opkvalificering af personalet på handicapområdet, og var som følge heraf indstillet på at imødekomme forslaget.

Forslaget blev følgelig positivt modtaget af alle partierne, og der blev afgivet skriftlige ordførerindlæg af Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut og Demokraterne. Der henvises i sin helhed på det fremførte ved 1. behandlingen.

Med udgangspunkt i en grundlæggende enighed om forslaget blev det henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

### **Udvalgets behandling af forslaget**

Familie- og Sundhedsudvalget finder det relevant og aktuelt, at der politisk er opmærksomhed på personalesiden indenfor udvalgets ressortområde, som er social- og sundhedsområdet.

Udvalget finder det i lighed med forslagsstilleren helt afgørende, at der skal fremlægges en strategi- og handlingsplan, der skal sikre, at vi som samfund fremadrettet sikrer, at personalesiden matcher og udvikler sig i henhold til behovene inden for handicapsektoren.

Udvalget skal påpege vigtigheden af, at der sker en koordinering mellem sundheds- og socialområdet i strategi- og handlingsplaner med henblik på at sikre personale på områderne og med henblik på at gennemføre den fornødne opkvalificering. Flere personalegrupper arbejder både indenfor sundheds- og socialsektoren, og dette skal der tages højde for i en afdækning af behovene. Eksempelvis er både fysioterapeuter og ergoterapeuter involverede i genoptræningsforløb af patienter, mens de pågældende faggrupper også indenfor handicapsektoren har deres virke med løbende håndtering af brugere, som har afsluttet deres direkte patientforløb, men som løbende og vedvarende har brug for behandling fra de nævnte personalegrupper.

I nogle tilfælde er det kommunerne, der er arbejdsgivere, og i andre tilfælde er det Selvstyret, der er arbejdsgiver. Det må som udgangspunkt være arbejdsgiveren, der har ansvaret for efteruddannelse og opkvalificering, og dette i samarbejde med de enkelte personalegrupper.

Uanset om kommunerne fungerer som arbejdsgiver for ansatte, der arbejder med handicappede, så er det afgørende, at Naalakkersuisut og Inatsisartut er medspillere med henblik på at sikre nogle lovgivningsmæssige og økonomiske rammer samt uddannelses- og opkvalificeringstilbud, der skal muliggøre udvikling i takt med behovene og de politiske ambitioner.

Samfundet og behovene forandrer sig. Der sker demografiske og strukturelle ændringer, som vi fremadrettet må tilpasse os. Vi bliver eksempelvis flere ældre og færre til at drage omsorg. Grønland mangler i udpræget grad fagligt personale indenfor flere sektorer, også på social- og sundhedsområdet. På udvalgets fagområde mangler eksempelvis læger, sygeplejersker og socialpædagoger. De enkelte faggrupper skal videre kunne tilpasse sig detailbehovene indenfor deres fagområder, og disse skal samfundsmæssigt være afstemt i forhold til behovene. Som socialpædagog er fagretningerne flere. Som støttepædagog eller støtteperson er der igen en vifte af specialiseringsmuligheder alt efter, hvilken patient- eller borgergruppe

man arbejder med. At være handicappet dækker over mange former for handicap, og alt efter handicappets karakter stiller det særlige krav til personalesiden.

Udvalget finder i lighed med forslagsstilleren og Naalakkersuisut, at det er vigtigt, at vi får optimeret og anvendt hele vores arbejdsstyrke, for vi mangler virkelig omsorgspersoner til at løfte og udvikle vores omsorgssektor. Det er utroligt givende for alle parter, at kunne arbejde med mennesker og omsorg, men udvalget skal også samtidig fremhæve vigtigheden af, at man har de rette og fornødne faglige kompetencer. Udvalget føler stor taknemmelighed i forhold til alle, som arbejder med mennesker, men den politiske ambition er, at vi skal have flere faglærte, og at der generelt skal ske en opkvalificering på personalesiden indenfor handicapsektoren. Uddannelse og opkvalificering er vigtigt og givende, både for den ansatte og for de handicappede.

Udvalget noterer med tilfredshed, at Naalakkersuisut via konsulentvirksomheden Epinion har fået gennemført en undersøgelsesrække, hvor der er sket en kortlægning af personer med særlige behov. Det er med stor forventning, at udvalget ser frem til en præsentation af disse undersøgelser.

Udvalget skal særligt fremhæve, at det er vigtigt, at kortlægningen af personer med særlige behov udmøntes i særlige handicapplaner for grupper af handicappede, og at denne viden og disse planer igen bliver koordineret med uddannelses- og efteruddannelsestilbud til medarbejdere, der arbejder indenfor handicap- og omsorgssektoren, således at de faglige tilbud svarer til og afspejler behovene.

Vi har nemlig, for nu at tage et par eksempler, visioner om en strategi for psykiatriområdet, en strategi for området for udviklingshæmmede, en strategi for ADHD-området, en strategi for autismeområdet, en strategi for området for fysisk handicappede osv., og disse strategier skal koordineres med uddannelses- og efteruddannelsestilbud.

Udvalget formoder og har tillid til, at den ønskede strategi- og handlingsplan omkring behovene på personalesiden på handicapområdet implementeres i Naalakkersuisuts uddannelsesstrategi, hvilket ligeledes formodes at ske i forhold til socialområdet i øvrigt og på sundhedsområdet.

Udvalget finder omkring handicapområdet særlig anledning til at fremhæve, at udlægningen af handicapforsorgen til kommunerne skete under forudsætning af, at der ikke måtte ske en forringelse af vilkårene for de handicappede. Med dette i erindring ser udvalget frem til den igangværende evaluering af udlægningen. I betænkningen til 2. behandlingen af lovforslaget FM 2010/121 vedrørende en udlægning af handicapforsorgen til kommunerne, anførte Familieudvalget i den nævnte betænkning:

*Det skal her understreges, at kommunerne skal være 100 procent klar til overtagelsen af ansvaret på området, idet det ellers vil kunne medføre negative konsekvenser for de handicappede.*

I svarnotatet til udvalgets betænkning til 2. behandlingen anførte Naalakkersuisut:

*Vedrørende Familieudvalgets kommentarer til den kommunale service over for personer med vidtgående handicap, skal Naalakkersuisut bemærke, at det overordnet alene har været formålet med nærværende forslag at udlægge handicapforsorgen til kommunerne, ikke at ændre på serviceniveauet over for personer med vidtgående handicap.*

Med henvisning til den igangværende evaluering af udlægningen af handicapforsorgen til kommunerne, så skal udvalget til 2. behandlingen af nærværende forslag anmode Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsen om at give en statusorientering til Inatsisartut om evalueringen. For udvalget er det centralt at modtage viden om, hvornår evalueringen er færdig.

Samlet finder Familie- og Sundhedsudvalget, at behandlingen af nærværende forslag har været med til at cementere, at Inatsisartut forsat ønsker at fastholde en videreudvikling af vores velfærdssamfund, herunder også af omsorgen for vores handicappede.

Udvalget ser endvidere med stor forventning frem til det videre arbejde i Naalakkersuisut omkring hvilke uddannelses- og erhvervsmuligheder vi fremadrettet kan tilbyde handicappede. Udvalget påskønner dette vigtige integrationsarbejde.

### **Forslagets økonomiske konsekvenser**

De økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering er beskrevet af forslagsstilleren.

Udvalget har taget til efterretning, at forslagsstiller fremfører, at fremlæggelsen af en strategi- og handlingsplan vil medføre administrative omkostninger i form af aflønning af en AC-fuldmægtig i henved 3 måneder, hvilket svarer til en omkostning i omegnen af 125.000 kr. Hertil kommer tolkeressourcer samt udgifter til trykning og distribution. Samlet må dette vel anslås at kunne løbe op i omkring 200.000 kr. Disse udgifter vil skulle holdes indenfor den i forvejen afsatte økonomiske ramme for det konkrete Naalakkersuisutområde, hvorfor andre initiativer eventuelt vil skulle nedprioriteres.

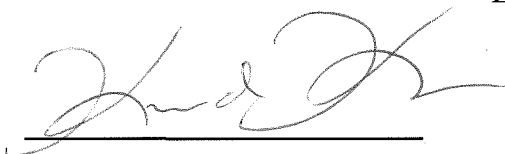
### **Udvalgets indstilling**

**Et enig udvalg indstiller forslaget til vedtagelse af Inatsisartut i den foreliggende form.**

Med disse korte bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandlingen.



Lars P. Mathæussen,  
Formand



Knud Kristiansen



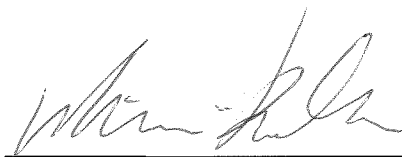
Karl-Kristian Kruse



Anders Olsen



Agathe Fontain



Mimi Karlsen



Juliane Henningsen